

03.04.2017

Kj/3

§ 328

V 19.4.2017, Hallintosäännön täydentäminen Korkeasaaren eläintarhaa koskevilla väliaikaisilla määräyksillä

HEL 2016-005361 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä Korkeasaaren eläintarhaa koskevilla määräyksillä täydennetyn Helsingin kaupungin hallintosäännön 1.6.2017 lukien liitteen 1. mukaisesti.

Samalla kaupunginvaltuusto päättää, että jos vireillä oleva selvitys johtaa päätökseen Korkeasaaren eläintarhan säätiöittämisestä, nyt päätettävät määräykset ovat voimassa siihen asti, kunnes Korkeasaaren eläintarhan ylläpitämistä varten perustettava säätiö on ottanut vastuun eläintarhan ylläpitämisestä kaupungin ja säätiön välisessä luovutusso-
pimuksessa täsmennettynä päivämääränä. Säännökset ovat voimassa kuitenkin kauintaan 31.12.2018 asti.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hallintosääntö, jossa Korkeasaarta koskevat määräykset.pdf
- 2 Korkeasaaren eläintarhaa koskevat erityiset säännökset.docx
- 3 Korkeasaaren eläintarhan johtosääntö.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto päätti 22.6.2016 kaupungin johtamisjärjestelmän uudistamisesta ja hallintosäännön johtamisjärjestelmää koskevista osista. Kaupunginvaltuuston päätöksen perusteluissa todettiin, että Korkeasaaren asema selvitetään erikseen. Kaupunginjohtaja asetti tä-

män jälkeen johtajistokäsittelyssä työryhmän selvittämään Korkeasaaren eläintarhan asemaa tulevassa organisaatiossa sekä laatimaan ehdotuksen tarvittavista toimenpiteistä.

Kun kaupunginvaltuusto päätti 16.11.2016 kaupungin hallintosäännön hyväksymisestä, niin päätöksen perusteluissa todettiin Korkeasaaren osalta seuraavaa: Korkeasaaren eläintarhan asemaa selvittävän työryhmän työ jatkuu, joten eläintarhan sijoittumista uuteen organisaatioon ei ole määrätty päätettäväksi esitettävässä hallintosäännössä. Eläintarhaa koskevien selvitysten valmistuttua on kaksi päävaihtoehtoa päätöksenteon etenemiselle selvitysten tuloksista riippuen. Mikäli muu organisaatiomalli kuin kaupungin organisaatioon kuuluminen (esimerkiksi yhtiö tai säätiö) on toteuttamiskelpoinen, valmistellaan asiaa koskeva päätösehdotus.

Korkeasaaren asemaa selvittänyt em. työryhmä tarkasteli neljää eri vaihtoehtoa Korkeasaaren hallinto- ja toimintamalliksi. Nämä mallit olivat 1) palvelu uudessa kaupunkiorganisaatiossa, 2) liikelaitos, 3) osakeyhtiö, 4) säätiö. Työryhmän enemmistö piti varteenotettavimpina hallintomallivaihtoehtoina säätiö- ja liikelaitosmalleja. Henkilöstön edustajien näkemyksen mukaan kaupunkiorganisaatioon toimialalle jääminen on henkilöstön kannalta turvallisinta ja paras vaihtoehto.

Työryhmän loppuraporttia käsiteltiin johtaminen ja koordinaatio -työryhmässä 30.11.2016 ja johtamisen jaostossa 16.1.2017. Johtamisen jaosto merkitsi työryhmän loppuraportin tiedoksi ja päätti samalla, että

1. Korkeasaaren eläintarhan toimintojen organisaatiomalli ja sijoittuminen kaupunkikonsernissa selvitetään jatkovalmistelussa säätiömallin pohjalta ja että

2. säätiömalliin siirtymisen edellyttämät päätösehdotukset kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle valmistellaan johtamisen jaoston käsiteltäväksi niin, että päätökset Korkeasaaren organisaatiomallista ja sijoittumisesta kaupunkikonsernissa voidaan tehdä 31.5.2017 mennessä.

Johtamisen jaoston perusteluissa todettiin, että Korkeasaaren hallintomallin selvittämiseksi asetetun työryhmän työskentelyn ja siitä muodostetun loppuraportin perusteella säätiömalli ratkaisee tarkoituksenmukaisella tavalla Korkeasaaren toimintaan liittyviä haasteita ja mahdollistaa parhaiten Korkeasaaren kehittämisen tulevaisuudessa. Lisäksi säätiömuoto soveltuu liikelaitosmuotoa paremmin Korkeasaaren organisaatiomuodoksi, koska Korkeasaaren toimintaa ei hoideta kuin osittain liikeloudellisten periaatteiden mukaisesti.

Kaupunginjohtaja päätti johtajistokäsittelyssä 18.1.2017 johtamisen jaoston kehotuksen mukaisesti asettaa työryhmän, jonka tehtäväksi annettiin valmistella säätiömalliin siirtymisen edellyttämät päätösehdotukset niin, että päätökset Korkeasaaren organisaatiomallista ja sijoittumisesta kaupunkikonsernissa voidaan tehdä 31.5.2017 mennessä. Lisäksi työryhmän tehtäväksi annettiin tarvittaessa valmistella päätösehdotukset Korkeasaaren organisaatiomallin väliaikaisesta järjestämisestä 1.6.2017 lähtien säätiömalliin siirtymiseen asti.

Työryhmä on työskennellyt tiiviisti kevään aikana, ja selvittänyt Korkeasaaren säätiöittämiseen liittyviä verotuksellisia, valtiontukia ja kiinteistöjen omistusta ja ylläpitovastuuta koskevia seikkoja. Työryhmä on mm. pyytänyt verohallinnolta ohjausta arvonlisäverovelvollisuutta ja yleishyödyllisyyttä koskien. Parhaillaan tarkistetaan Korkeasaaren eläintarhan kiinteistöluetteloa ja valmistellaan säätiön perustamisasiakirjoja. Valmistelun vaatima aika merkitsee, että säätiön perustamista koskevia ehdotuksia ei ole mahdollista tuoda päätöksentekoon niin, että säätiö voisi ryhtyä toimimaan 1.6.2017 lukien.

Säätiön perustamista koskeva päätösehdotus on tarkoitus tuoda kaupunginvaltuuston päätettäväksi syksyn 2017 kuluessa niin, että säätiön toiminta käynnistyy 1.1.2018 lukien. Työryhmä on valmistellut hallintosääntöön määräykset, joiden nojalla Korkeasaaren eläintarhan toiminta voi jatkua, kunnes eläintarhan ylläpito voidaan siirtää perustettavan säätiön vastuulle, ensisijaisesti siis 1.1.2018 alkaen.

Määräysten ehdotetaan olemaan voimassa siihen asti, kunnes säätiö ottaa vastatakseen eläintarhan ylläpidosta. Ylläpitovastuu siirtyy kaupungin ja säätiön välillä solmittavalla luovutus sopimuksella, jossa siirtymisen päivämäärä tullaan täsmentämään. Samalla ehdotetaan, että määräykset ovat voimassa kuitenkin kauintaan 31.12.2018 saakka. Tällä jälkimmäisellä päivämäärällä varaudutaan siihen, että säätiön perustaminen viivästyy mahdollisesti tarvittavien lisäselvitysten tai muun teknisluonteisen syyn vuoksi. Voimassaololle annettu määräaika merkitsee samalla sitä, että vaikka säätiöittäminen jostain syystä raukeaisi, on Korkeasaaren asema tuotava kaupunginvaltuuston päätettäväksi vuoden 2018 loppuun mennessä. Väliaikaisiksi tarkoitetuista hallintosäännön määräyksistä ei näin voi tulla pysyviä.

Ehdotuksessa Korkeasaaren toimintaa koskevista väliaikaisista hallintosäännön määräyksistä lähdetään siitä, että Korkeasaaren eläintarhan toiminta jatkuu nykyisen kaltaisena, organisaatiossa tai toimintatavoissa ei tapahdu muutoksia. Samoin henkilöstön asema säilyy ennallaan.

Korkeasaaren eläintarha sijoittuu ylimenokauden aikana osaksi keskuhallintoa, suoraan kaupunginhallituksen alaisuuteen. Tällä ratkaisulla

03.04.2017

Kj/3

tavoitellaan selkeyttä ja yksinkertaisuutta, ja ratkaisu korostaa samalla järjestelyn väliaikaista luonnetta.

Ylimenokauden aikana Korkeasaaren johtajalle ehdotetaan nykyistä laajempaa toimivaltaa. Hänelle on siirretty suuri osa siitä päätösvallasta, jota Korkeasaaren johtokunta nyt käyttää. Ratkaisu on perusteltu sen vuoksi, että ei ole tarkoituksenmukaista tuoda kaupunginhallituksen päätettäväksi Korkeasaaren toimintaa koskevia operatiivisia asioita. Kaupunginhallitus valvoo Korkeasaaren eläintarhaa ja voi tarvittaessa käyttää otto-oikeuttaan.

Korkeasaaren toimintaa koskevat hallintosäännön määräykset on sijoitettu hallintosääntöön asianomaisille kohdille, ja lisätty kunkin pykälän numeroon kirjaintunnus. Näin nämä väliaikaiset määräykset erottuvat selkeästi hallintosäännön muista määräyksistä. Hallintosääntöön tehtävät lisäykset määrittelevät Korkeasaaren eläintarhan paikan kaupungin organisaatiossa ja toimivaltaan liittyvät kysymykset.

Seuraavassa on käyty läpi hallintosääntöön ehdotettavat täydennykset, jotka on tekstissä erotettu lainausmerkein:

Hallintosäännön 4 luvun 1 §:n mukaan keskushallintoon kuuluvat kaupunginkanslia, palvelukeskusliikelaitos, rakentamispalveluliikelaitos, taloushallintoliikelaitos ja työterveysliikelaitos. Ehdotuksen mukaan hallintosääntöön lisätään uusi 4 luvun 1 a §, joka kuuluu seuraavasti:

"1 a Korkeasaaren eläintarhan asema

Keskushallintoon kuuluu myös Korkeasaaren eläintarha."

Hallintosäännön 4 luvun 3 §:ssä on määritelty keskushallinnon liikelaitosten tehtävät. Hallintosääntöön ehdotetaan lisättäväksi uusi 4 luvun 3 a §, joka kuuluu seuraavasti:

"3 a Korkeasaaren eläintarhan toiminta

Korkeasaaren eläintarha ylläpitää eläintarhaa ja virkistysaluetta."

Hallintosäännön 5 luku sääntelee johtavien viranhaltijoiden asemaa. Sen 4 §:ssä on lueteltu keskushallintoon kuuluvien liikelaitosten johtavat viranhaltijat. Tämän säännöksen jälkeen ehdotetaan säännöstä, jossa todetaan eläintarhan johtaja, ja se, että kansliapäällikkö on eläintarhan johtajan esimies. Ehdotettu hallintosäännön 5 luvun 4 a § kuuluu seuraavasti:

"4 a Eläintarhan johtaja

Korkeasaaren eläintarhaa johtaa eläintarhan johtaja. Kansliapäällikkö on eläintarhan johtajan esimies."

Hallintosäännön 5 luvun 10 §:ssä käsitellään johtavien viranhaltijoiden sijaisuuksia. Kohtaa esitetään täydennettäväksi 10 a pykälällä seuraavasti:

"10 a § Eläintarhan johtajan sijaisuudesta

Eläintarhan johtajan ollessa estyneenä hänen tehtäviään hoitaa kansliapäällikön määräämä viranhaltija."

Hallintosäännön 8. luvussa käsitellään kaupunginhallituksen ja sen jaostojen toimivaltaa. Luvun 1 §:ssä on lueteltu kaupunginhallituksen tehtävät. Mainitun 1 §:n 1 momentin loppuun, ennen henkilöstöasioita, esitetään lisättäväksi 8a -kohta kuulumaan seuraavasti:

"8 a
päättää eläintarhan organisaation ylimmästä tasosta."

Hallintosäännön 12 luku sääntelee keskushallinnon toimivaltaa. Luvussa on säännökset koskien mm. kansliapäällikön, kaupunginlakimiehen ja rahoitusjohtajan toimivaltaa. 12 luvun 1 § koskee kansliapäällikön toimivaltaa. Kyseisen pykälän 1 momentin 8 kohdan nojalla kansliapäällikkö päättää mm. toimialajohtajan ja palvelukokonaisuuden johtajan palkasta ja palkan määräytymiseen liittyvistä asioista. Kyseisen kohdan jälkeen ehdotetaan lisättäväksi 8 a kohta, jossa on vastaavat säännökset eläintarhan johtajan palkkaa koskien. Mainittuun 8 a kohtaan kirjataan myös säännökset, joiden mukaan kansliapäällikkö päättää muista eläintarhan johtajan virkasuhteeseen liittyvistä asioista. Vastaava säännös on muiden kansliapäällikön alaisten viranhaltijoiden osalta kirjattu hallintosäännön 12 luvun 1 §:n 2 momentin kohtaan 12.

Ehdotettuun 8 a kohtaan kirjataan vielä säännös, jonka nojalla kansliapäällikkö ottaa palvelukseen eläintarhan johtajan suorat alaiset. Säännös merkitsee, että myös tässä välivaiheessa eläintarhassa noudatetaan kaupungilla vakiintunutta ns. yksi yli -periaatetta, jonka mukaan johtaja ei itse valitse suoria alaisiaan.

Ehdotettu 12 luvun 1 §:n 1 momentin 8 a kohta kuuluu seuraavasti:

"8 a
päättää eläintarhan johtajan palkasta ja palkan määräytymisperusteista, palkan harkinnanvaraisesta tarkistamisesta ja muusta palkitsemisesta sekä tehtävän vaativuusluokittelusta ja siihen perustuvasta palkasta, päättää muista eläintarhan johtajan virkasuhteeseen liittyvistä asioista ja ottaa palvelukseen eläintarhan johtajan suorat alaiset."

Hallintosäännön luvuissa 15 - 18 on säännökset erityisestä toimivallasta eri toimialoilla. Korkeasaaren eläintarhan osalta vastaavat säännökset ehdotetaan otettavaksi hallintosääntöön omana 18 a lukunaan. Koska eläintarhassa ei ole muita erityistä toimivaltaa omaavia viranhaltijoita kuin eläintarhan johtaja eikä myöskään jaostoa, niin 18 a luvun säännökset koskevat eläintarhan johtajan toimivaltaa. Eläintarhan johtajan toimivaltaan on siirretty asiat, jotka kuuluvat tällä hetkellä eläintarhan johtokunnan toimivaltaan. Toimialoilla vastaavat toimivallat kuuluvat pääsääntöisesti joko lautakunnille tai jaostoille. Eläintarhan johtajan mahdollisuus delegoida päätöksentekoaan on säännelty 1 §:n 2 momentin kohdissa 1-4. Väliaikaisten säännösten voimassa ollessa eläintarhan johtajan tekemiin päätöksiin voidaan tarvittaessa puuttua otto-oikeutta käyttämällä.

Ehdotettu hallintosäännön 18 a luku kuuluu seuraavasti:

"18 a luku Erityinen toimivalta Korkeasaaren eläintarhassa

18 a luku 1 § Eläintarhan johtajan erityinen toimivalta

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, eläintarhan johtaja päättää

1. eläintarhalle tulosbudjetin ja toimintasuunnitelman, jotka sisältävät talousarvioon perustuvat tulostavoitteet, tarvittavat toimenpiteet ja resurssit sekä toiminnasta kertyvät tulot ja aiheutuvat menot
2. kaupungin tilinpäätökseen yhdisteltävistä eläintarhan tilinpäätöstiedoista
3. hyödyke- ja hyödykeryhmäkohtaisista poistoajoista kaupunginvaltuuston hyväksymän poistosuunnitelman rajoissa
4. eläintarhan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kuvauksen hyväksymisestä ja toimeenpanosta
5. kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa eläintarhan irtaimen omaisuuden luovuttamisesta lukuun ottamatta osakkeita
6. tilahanketta koskevan tarveselvityksen hyväksymisestä
7. kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa muun kuin tilahanketta koskevan suunnitelman ja piirustuksen hyväksymisestä
8. hallintaoikeutensa puitteissa maa-alueiden, tilojen ja laitteiden vuokralle antamisesta sekä muusta käyttöön luovuttamisesta kerrallaan enintään 5 vuoden ajaksi samoin kuin toistaiseksi, jos vuokra-suhde on sovittu päättyväksi enintään kuuden kuukauden kuluttua irtisanomisesta

03.04.2017

Kj/3

9. kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa huonetilojen vuokralle ottamisesta
10. kokonaisesta tai osittaisesta vapautuksesta eläintarhan henkilöstöön kuuluvalla hänen velvollisuudestaan korvata virka- tai työtehtävissä aiheuttamansa vahinko, ellei asianomainen ole aiheuttanut sitä tahallaan tai törkeällä tuottamuksella
11. toimintasäännön hyväksymisestä
12. eläintarhan toimialaan kuuluvan viranomaisluvan hakemisesta
13. ottaa vastaan kaupungille lahjoitetun tai testamentatun ja eläintarhalle osoitetun omaisuuden, kun sen arvo on enintään 100 000 euroa
14. vahingonkorvauksesta silloin, kun kaupunki on eläintarhaa koskevissa asioissa korvausvelvollinen, taikka vahingon korvaaminen katsotaan kohtuulliseksi
15. eläintarhan aukioloajoista
16. hakea kaupungin puolesta eläintarhan toimialaan kuuluvat valtionosuudet ja -avustukset sekä niihin verrattavat etuudet, lukuun ottamatta Euroopan Unionin rahoitusta, ja käyttää näissä asioissa kaupungin puhevaltaa.

Henkilöstöasiat

17. kansliapäällikön tekemän ehdollisen virkasuhteeseen ottamisen vahvistamisesta
18. alaisensa viranhaltijan virantoimituksesta pidättämisestä väliaikaisesti
19. eläintarhan viranhaltijan siirtämisestä toiseen virkasuhteeseen
20. muista eläintarhan viranhaltijoiden virkasuhteisiin liittyvistä asioista

Talousasiat

21. laskujen, maksuosoitusten ja muistiotositteiden hyväksymiseen oikeutetuista henkilöistä ja hyväksymismenettelyn järjestämisestä
22. pankkitilien käyttöoikeudesta ja käytön valvonnan järjestämisestä
23. käteiskassojen jaosta tehtäväalueellaan.

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, eläintarhan johtaja päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää

03.04.2017

Kj/3

1. kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa hankinnoista lukuun ottamatta osakkeita
2. hinnoista, maksuista, vuokrasta ja korvauksista sekä vapautuksesta eläintarhalle kohdistettavan maksun, korvauksen ja muun saatavan suorittamisesta
3. eläintarhan työntekijöiden palvelukseen ottamisesta
4. muista eläintarhan henkilöstöasioista."

Hallintosäännön 23 luku koskee henkilöstöasioita, ja sen 1 §:ssä määrätään mm. kansliapäällikön, toimialajohtajan ja palvelukokonaisuuden johtajan kelpoisuusvaatimuksista. Eläintarhan johtajan kelpoisuusvaatimukset on tarkoitus vahvistaa yhdenmukaisesti näiden kelpoisuusvaatimusten kanssa. Tämän vuoksi 23 lukuun ehdotetaan seuraavaa 1 a pykälää:

"1 a Eläintarhan johtajan kelpoisuusvaatimukset

Eläintarhan johtajan kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto, kokemusta johtamistehtävistä sekä suomen kielen erinomainen ja ruotsin kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito."

Hallintosäännön 12 luvun 5 §:ssä säännellään rahoitusjohtajan toimivallasta. 5 §:n 11 kohdan mukaan rahoitusjohtaja päättää, ellei hän ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle, virastojen ja liikelaitosten kassavarojen enimmäismäärästä. Rahoitusjohtajan toimivaltaa ehdotetaan täydennettäväksi eläintarhan osalta seuraavasti:

"11 a
päättää Korkeasaaren eläintarhan käteisvarojen enimmäismäärästä."

Sääntötoimikunta on käsitellyt ehdotuksen kokouksessaan 7.3.2017.

Henkilöstötoimikunta (21.3.2017) toteaa lausuntonaan, että Korkeasaaren eläintarhan ylimenokautta koskevat hallintosääntömääräykset on käsitelty yhteistoimintasopimuksen edellyttämällä tavalla.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hallintosääntö, jossa Korkeasaarta koskevat määräykset.pdf
- 2 Korkeasaaren eläintarhaa koskevat erityiset säännökset.docx

03.04.2017

Kj/3

3 Korkeasaaren eläintarhan johtosääntö.pdf

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566